

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο σχέδιο νόμου «Κύρωση της Συμφωνίας στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Σερβίας και του Διοικητικού Κανονισμού Εφαρμογής της».

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου έχει ως σκοπό την κύρωση της Συμφωνίας στον τομέα της κοινωνικής ασφάλισης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Σερβίας, καθώς και του Διοικητικού Κανονισμού εφαρμογής της, που υπεγράφησαν στην Θεσσαλονίκη στις 13 Ιουλίου 2017.

Η Συμφωνία στηρίζεται στις ακόλουθες κοινωνικοασφαλιστικές αρχές:

- Ισότητα μεταχείρισης και στα δύο Κράτη των προσώπων που εμπίπτουν στην Συμφωνία.
- Συνυπολογισμό των περιόδων ασφάλισης και διαμονής που διανύθηκαν στα δύο κράτη για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, και για τον υπολογισμό των παροχών.
- αναλογικό επιμερισμό των παροχών.
- Ελεύθερη μεταφορά των παροχών στο κράτος διαμονής του δικαιούχου.

Το Μέρος Ι περιέχει τις γενικές διατάξεις της Συμφωνίας.

Το Άρθρο 1 παρουσιάζει τους εννοιολογικούς προσδιορισμούς των όρων που χρησιμοποιούνται στη Συμφωνία.

Το Άρθρο 2 αναφέρεται στο υλικό πεδίο εφαρμογής της Συμφωνίας, η οποία από ελληνικής πλευράς περιλαμβάνει το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, που καλύπτει για παροχές συντάξεων γήρατος, αναπηρίας και επιζώντων τους ασφαλισμένους στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α) και από σερβικής το σύστημα συνταξιοδοτικής και αναπηρικής ασφάλισης.

Το Άρθρο 3 κάνει αναφορά στο προσωπικό πεδίο εφαρμογής της Συμφωνίας, το οποίο ισχύει για όλα τα πρόσωπα που υπάγονται ή υπήχθησαν στη νομοθεσία του ενός ή και των δύο Συμβαλλομένων Κρατών, καθώς και τα μέλη οικογένειάς τους.

Το Άρθρο 4 προβλέπει την αρχή της ίσης μεταχείρισης όλων των προσώπων που εμπίπτουν στη Συμφωνία.

Το Άρθρο 5 προβλέπει την ελεύθερη εξαγωγή των παροχών.

Το Μέρος ΙΙ περιέχει τις διατάξεις τις σχετικές με την εφαρμοστέα νομοθεσία.

Το Άρθρο 6 ορίζει τον γενικό κανόνα της εφαρμοστέας νομοθεσίας.

Ειδικότερα:

Τα Άρθρα 7 - 9 διασφαλίζουν την αποφυγή διπλής ασφάλισης σύμφωνα με την σερβική και ελληνική νομοθεσία όσον αφορά την ίδια εργασία ενός εργαζομένου, μισθωτού ή αυτοτελώς απασχολούμενου στην κάθε χώρα.

2648

Το Άρθρο 10 κάνει ιδιαίτερη μνεία στην ασφάλιση των εργαζομένων σε Διπλωματικές και προξενικές αρχές.

Το Άρθρο 11 προβλέπει εξαιρέσεις από τις διατάξεις της εφαρμοστέας νομοθεσίας, μετά από κοινή συμφωνία των αρμοδίων αρχών των δύο Κρατών.

Το Άρθρο 12 ορίζει τις προϋποθέσεις υπαγωγής στην προαιρετική ασφάλιση σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία.

Το Μέρος III αναφέρεται στις παροχές συντάξεων γήρατος-αναπηρίας και επιζώντων.

Το Άρθρο 13 αναφέρεται στον συνυπολογισμό των περιόδων ασφάλισης, που έχουν πραγματοποιηθεί και στις δύο χώρες, που λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό των παροχών, εφόσον το συνταξιοδοτικό δικαίωμα δεν θεμελιώνεται αυτοτελώς στη κάθε χώρα. Σε ό,τι αφορά την Ελλάδα, οι περίοδοι ασφάλισης στη Σερβία συνυπολογίζονται με τις περιόδους ασφάλισης και κατοικίας στην Ελλάδα για τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων χορήγησης εθνικής σύνταξης σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία.

Το Άρθρο 14 αναφέρεται στην ελάχιστη περίοδο ασφάλισης και κατοικίας, για την εφαρμογή της αρχής του Συνυπολογισμού. Η περίοδος ασφάλισης και στις (2) χώρες δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δώδεκα (12) μηνών.

Η ίδια περίοδος προβλέπεται και στην περίπτωση χορήγησης εθνικής σύνταξης από τον ασφαλιστικό φορέα της Ελλάδας, για τους ασφαλιστικούς κινδύνους γήρατος και επιζώντων, δεδομένου ότι η ελάχιστη περίοδος κατοικίας στην Ελλάδα ορίζεται στους 12 μήνες.

Το Άρθρο 15 παρουσιάζει τον τρόπο υπολογισμού των παροχών σύμφωνα με την νομοθεσία της Σερβίας.

Στις περιπτώσεις, που το δικαίωμα σε παροχή θεμελιώνεται μόνο με τις διατάξεις του συνυπολογισμού (άρθρο 13), ο αρμόδιος Φορέας της Σερβίας, θα υπολογίσει αρχικά το θεωρητικό ποσό της παροχής, ως εάν οι περίοδοι ασφάλισης που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της παροχής έχουν πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τη δική του νομοθεσία και στη συνέχεια θα καθορίσει το ποσό της παροχής που αντιστοιχεί στις δικές του περιόδους ασφάλισης, επί του συνόλου των περιόδων ασφάλισης που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της παροχής.

Το Άρθρο 16 παρουσιάζει τον τρόπο υπολογισμού των παροχών σύμφωνα με την νομοθεσία της Ελλάδας. Γίνεται εκτενής αναφορά στον υπολογισμό της σύνταξης λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με την τελευταία ασφαλιστική μεταρρύθμιση (ν. 4387/2016), η σύνταξη στην Ελλάδα είναι το άθροισμα δύο ποσών της ανταποδοτικής και της εθνικής.

Ανταποδοτική σύνταξη. Το πρόσωπο που θεμελιώνει δικαίωμα σε ανταποδοτική σύνταξη, με βάση μόνο την ελληνική νομοθεσία, χωρίς να εφαρμόζεται η αρχή του συνυπολογισμού της παρούσας Συμφωνίας, θα λάβει ως σύνταξη το ποσό που θα υπολογίσει ο αρμόδιος Φορέας της Ελλάδας με βάση τα χρόνια ασφάλισής του στην Ελλάδα. Εάν το πρόσωπο θεμελιώνει δικαίωμα σε ανταποδοτική σύνταξη, μόνο με τις διατάξεις περί συνυπολογισμού (άρθρο 13), ο αρμόδιος Φορέας της Ελλάδας συνυπολογίζει τις περιόδους ασφάλισης της Σερβίας, με την προϋπόθεση ότι έχουν πραγματοποιηθεί και βεβαιωθεί τουλάχιστον 300 ή 360 ημέρες (για τους ναυτικούς) μαζί με τις περιόδους ασφάλισης της Ελλάδας.

Εθνική Σύνταξη. Το πρόσωπο που έχει υπαχθεί στην νομοθεσία και των δύο συμβαλλομένων κρατών και θεμελιώνει δικαίωμα σε εθνική σύνταξη γήρατος και επιζώντων με βάση μόνο την ελληνική νομοθεσία, θα λάβει ως σύνταξη το ποσό που θα υπολογίσει ο αρμόδιος Φορέας της Ελλάδας σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας που εφαρμόζει. Εάν το πρόσωπο θεμελιώνει δικαίωμα σε εθνική σύνταξη, μόνο με τις διατάξεις περί συνυπολογισμού (άρθρο 13), ο αρμόδιος Φορέας της Ελλάδας υπολογίζει το ποσό της εθνικής σύνταξης γήρατος και επιζώντων που πρέπει να καταβληθεί στο πρόσωπο αυτό σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας του, αποκλειστικά με βάση τις περιόδους ασφάλισης και κατοικίας στην Ελλάδα.

Το Μέρος IV αναφέρεται σε διάφορες διατάξεις.

Το **Άρθρο 17** αναφέρεται στους όρους και στις προϋποθέσεις εφαρμογής της Συμφωνίας που καθορίζονται στον Διοικητικό Κανονισμό της, όπως και οι Οργανισμοί Σύνδεσης που επιφορτίζονται με την εφαρμογή της.

Το **Άρθρο 18** αναφέρεται στην διαδικασία υποβολής αίτησης σχετικά με την αξίωση καταβολής παροχών από τα Συμβαλλόμενα Κράτη.

Το **Άρθρο 19** αναφέρεται στην καταβολή των παροχών στους δικαιούχους από τους αρμόδιους Φορείς του κάθε Συμβαλλόμενου Κράτους, χωρίς την επιβολή κρατήσεων για διοικητικά έξοδα.

Το **Άρθρο 20** αναφέρεται στην διαδικασία και στις προθεσμίες υποβολής αιτήσεων, προσφυγών και εγγράφων στην Αρχή ή στο Φορέα του ενός ή και των δύο Συμβαλλομένων Κρατών. Η ημερομηνία κατάθεσής τους στην Αρμόδια Αρχή ή στον Αρμόδιο Φορέα του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους, θεωρείται ως η ημερομηνία κατάθεσης στην Αρχή ή το Φορέα του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους.

Το **Άρθρο 21** αναφέρεται στις ιατρικές εξετάσεις και στην διαδικασία που ακολουθείται, από τον Αρμόδιο Φορέα του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους όταν αυτός αιτείται ιατρικές γνωματεύσεις, ιατρικά έγγραφα κ.λ.π. από τον Αρμόδιο Φορέα του άλλου Κράτους.

Το **Άρθρο 22** αναφέρεται στην απαλλαγή από έξοδα και θεωρήσεις, που προβλέπονται από την νομοθεσία του ενός Συμβαλλόμενου Κράτους αναφορικά με την έκδοση ενός πιστοποιητικού ή ενός εγγράφου, που απαιτούνται για την εφαρμογή της νομοθεσίας του άλλου Συμβαλλόμενου Κράτους στο πλαίσιο εφαρμογής της Συμφωνίας.

Το **Άρθρο 23** προβλέπει την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Όταν παρέχονται προσωπικά δεδομένα από το ένα Συμβαλλόμενο Κράτος στο άλλο, τα δεδομένα αυτά διέπονται από την νομοθεσία του Κράτους που τα παρέχει. Κάθε μεταγενέστερη διαβίβαση δεδομένων, καθώς και η διατήρηση, μεταβολή ή καταστροφή υπάγεται στην νομοθεσία προστασίας δεδομένων του Κράτους που τα λαμβάνει.

Το **Άρθρο 24** περιγράφει τη διαδικασία της αμοιβαίας διοικητικής συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών και φορέων των δύο Συμβαλλομένων Κρατών, για την εφαρμογή της παρούσας Συμφωνίας.

Το **Άρθρο 25** αναφέρεται στην επικοινωνία. Τα δύο Συμβαλλόμενα Κράτη επικοινωνούν μεταξύ τους στην επίσημη γλώσσα τους.

Το **Άρθρο 26** αναφέρεται στην διαδικασία επίλυσης των διαφορών.

Το **Άρθρο 27** προσδιορίζει την διαδικασία συμψηφισμού, που ακολουθούν οι αρμόδιοι Φορείς των δύο Συμβαλλομένων Κρατών, σε περιπτώσεις αναζήτησης αχρεωστήτως καταβληθεισών παροχών.

Το **Άρθρο 28** περιέχει διατάξεις σχετικά με την προβλεπόμενη διαδικασία εκτέλεσης. Οι εκτελεστές αποφάσεις αρμοδίων Αρχών ή Φορέων, καθώς και οι εκτελεστές δικαστικές αποφάσεις του ενός Συμβαλλομένου Κράτους αναγνωρίζονται στο άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος και διέπονται από την νομοθεσία του Συμβαλλομένου Κράτους όπου πρέπει να γίνει η εκτέλεση.

Το Μέρος V αναφέρεται σε Μεταβατικές και Τελικές Διατάξεις

Το **Άρθρο 29** περιέχει μεταβατικές διατάξεις. Η παρούσα Συμφωνία δεν γεννά κανένα δικαίωμα για λήψη παροχής πριν την ημερομηνία έναρξης ισχύος της. Όλες οι περίοδοι ασφάλισης που προηγούνται της ημερομηνίας έναρξης ισχύος της λαμβάνονται υπόψη για τη θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος.

Το **Άρθρο 30** αναφέρεται στην ημερομηνία έναρξης ισχύος, την διάρκεια της Συμφωνίας, καθώς και την διαδικασία καταγγελίας της.

Ειδικότερα η παρούσα Συμφωνία αρχίζει να ισχύει την πρώτη ημέρα του τρίτου μήνα, που ακολουθεί τον μήνα της λήψης της τελευταίας των γνωστοποιήσεων που αναφέρονται στην ολοκλήρωση της εσωτερικής διαδικασίας για κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος. Σε περίπτωση λήξης της Συμφωνίας, όλα τα κεκτημένα δικαιώματα διατηρούνται και εξακολουθούν να ισχύουν οι διατάξεις της, για αιτήσεις που βρίσκονται σε εκκρεμότητα.

Παράλληλα εισάγεται προς κύρωση ο Διοικητικός Κανονισμός, δηλαδή το κείμενο που καθορίζει με σαφήνεια τις διοικητικές διαδικασίες και τους τρόπους εφαρμογής της Συμφωνίας.

Θέτοντες τα ανωτέρω υπόψη της Βουλής των Ελλήνων, εισηγούμαστε την ψήφιση του υποβαλλόμενου σχεδίου νόμου.

Αθήνα, 15 / 11 / 2019

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Χρηστού Σταϊκούρα

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Νικολάου - Γεωργίου Λενδία
ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΕΝΔΙΑΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Ιωάννη Βρούτση
ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ